

Tapahtumat

OTA TALTEEN!

Tampereen ev.lut. seurakunnissa tapahtuu 6.9.–4.10.2023

Kuva: Kirsi Airikka

Vapaaehtoistyöntekijät Tarja Jern (vas.) ja Marja-Terttu Sirén ahkerovat usein Kalevan kirkon keittiössä.

Kaleva-pulla pelastaa päivän

Kävijöitä hemmotellaan tämän tästä herkullisilla Kaleva-pullilla Kalevan kirkolla. Keittiössä hääreilee iso joukko vapaaehtoistyöntekijöitä, joiden leipomia pullia tarjotaan kirkkokahveilla sunnuntaisin sekä kirkolla kokoontuvissa piireissä ja ryhmissä pitkin viikkoa. Lisää Kalevan kirkon toiminnasta sivulla B 5

Kuva: Hannu Jukola

Tuomiorovasti Olli Hallikainen jää eläkkeelle 1. lokakuuta alkaen. Hän pitää lähtösaarnan juhlamessussa 24. syyskuuta kello 10 Tuomiokirkossa. Messun jälkeen on kirkkokahvitilaisuus Tampereen klassillisen lukion ruokasalissa, Tuomiokirkonkatu 5.

Peräkonttikirppis sunnuntaina 10.9. kello 10–15 Keskustorilla. Kahvila Vanhassa kirkossa ja Tapulissa ja grillimakkaraa kirkon pihassa

Kuva: Virve Jyhäsalo

MUISTA

- **Friday Together** – toiminnallinen perjantai-ilta koko perheelle perjantaina 8.9. kello 18–21 Hervannan kirkossa. Lisää tapahtumasta sivulla B 2
- **Sadonkorjuumessu** sunnuntaina 10.9. kello 11 Hervannan kirkossa ja verkossa Eteläisen seurakunnan YouTube-kanavalla
- **Lepohetki** kiireisen elämän keskellä keskiviikkoisin 13.9., 20.9. ja 27.9. kello 12–12.30 Aleksanterin kirkossa. Osa hetkistä toteutetaan Godfulness-lepohetkinä.

TAMPEREEN ETELÄINEN SEURAKUNTA

HERVANTA

HERVANNAN KIRKKO

LINDFORSINKATU 7
050 599 7335

Friday Together – toiminnallinen perjantai-ilta koko perheelle pe 8.9. klo 18–21. Pelejä, leikkejä, askartelua, taidepaja, kasvomaalausta, manikyri, parturi, elävä kirjasto, juttupajat, rukouspiste, kahvila ym. Games, playing, arts, crafting, face-painting, manicure, barber, living library, talks, prayer, café etc. Järj. KotoCafe Hervanta, Tampereen Eteläinen srk ja Hervannan Katukappeli

Lähetys- ja raamattuluento su 10.9. klo 9.30. Minä uskon ... Isään, Kaikkivaltiaaseen, taivaan ja maan Luojaan, pastori Christian Seppänen

Sadonkorjuumessu kirkossa ja verkossa su 10.9. klo 11, Severi Laakso, Christian Seppänen, Riikka Heikkinen

Telakkamessu su 10.9. klo 17

Lähetys- ja raamattuluento su 17.9. klo 9.30

Syksyinen perhetapahtuma ja perhemessu

sunnuntaina 24.9. kello 12–14.30 Peltolammin seurakuntakeskuksessa

Tapahtuma alkaa perhemessulla kello 12. Messun jälkeen pomppulinna, kasvomaalausta, makkaran paistoa, askartelua ja muuta kivaa. Konsertissa ovat mukana Mee-ri-koira ja Pentukuoro.

Tervetuloa koko perheen kanssa. Tapahtuma on maksuton. Peltolammin seurakuntakeskus sijaitsee osoitteessa Tilkonmäenkatu 4.

Messu kirkossa ja verkossa su 17.9. klo 11, Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä, Soile Rantavuori-Kähärä, Martti Syrjäniemi

Kysymyksiä uskosta ja elämästä ti 19.9. klo 18. Usko kriisissä, päätoimittaja Leif Nummela

Alfa-kurssi ke 20.9.–29.11. klo 17.30–20. Kristinuskon peruskurssi, jolle pääsee mukaan kolmen ensimmäisen kerran aikana. Sopii kaikille kristinuskosta kiinnostuneille ja seurakuntaan tutustuville. Ilm. ja lisätiedot (nimi, puhelin, sähköposti, ruoka-allergiat) Alfa-pappi Soile Rantavuori-Kähärä, 050 577 1551. Ilmoittautua voi myös paikan päällä.

Lähetys- ja raamattuluento su 24.9. klo 9.30. Jeesus sanoo: Valvokaa! rovasti Antti Herkkola

Messu kirkossa ja verkossa su 24.9. klo 11, Satu Saarela-Majanen, Antero Eskolin, Riikka Heikkinen

Telakkamessu su 24.9. klo 17

Lähetys- ja raamattuluento su 1.10. klo 9.30

Messu kirkossa ja verkossa su 1.10. klo 11, Severi Laakso, Christian Seppänen

Kysymyksiä uskosta ja elämästä ti 3.10. klo 18. Uushenkisyys, terveydenhuollon opettaja, kirjailija Marjut Hovi

VUOREKSEN SEURAKUNTAKOTI

VUOREKSEN PUISTOKATU 87
050 599 7335

Vuores-kirkko su 17.9. klo 15. Jumalan huolenpito, pienryhmien aloituskirkko

HÄRMÄLÄ

HÄRMÄLÄN KIRKKO

TALVITIE 26
050 408 7759

Messu su 10.9. klo 10, Satu Saarela-Majanen, Martti Syrjäniemi

Messu su 17.9. klo 10, Kaija Karvala, Maria Tuokko

Messu su 24.9. klo 10, Päivi Repo, Maria Tuokko

Kuva: Shutterstock

Perhemessu

sunnuntaina 17.9. kello 10 Viinikan kirkossa

Messun toimittavat Matti Etelänsaari, Ismo Kunnas ja Stiina Leinonen.

Messun jälkeen kirkkoseikkailua ja leikkiä pehmolelun kanssa. Oma pehmolelu mukaan kirkkoon

Messu su 1.10. klo 10, Antero Eskolin

HÄRMÄLÄNRANNAN VERSTAS

VIHURINKATU 3

Verstaskahvila ti 19.9. klo 18, musiikki-ilta, kahvitarjoilu

Verstaskahvila ti 3.10. klo 18, Jussi Mäkinen, aiheena Islam. Kahvitarjoilu

VIINIKKA

VIINIKAN KIRKKO

KAARTOTIE 1
050 371 7449

Messu su 10.9. klo 10, Ismo Kunnas, Stiina Leinonen

Hiljainen iltakirkko ke 13.9. klo 19, ehtoollinen

Arkimessu
keskiviikkona 27.9. kello 11
Nekalan seurakuntatalossa,
Kuoppamäentie 23

Sanasta suunta su 17.9. klo 14–16.

Odessan elämää ja arkea sodan keskellä, Ukrainan lähetystyöntekijä Risto Liedenpohja Lähetysyhdistys Kylväjästä. Leena Juppala, musiikki, juontajana Jorma Satama

Messu su 24.9. klo 10, Soile Rantavuori-Kähärä, Stiina Leinonen

Hiljainen iltakirkko ke 27.9. klo 19, ehtoollinen

Krito-ryhmä (Krito = kristillinen toipuminen) torstai-iltaisin alkaa 12.10. Tarkempi aika sovitaan ilmoittautuneiden kanssa. Ryhmä kokoontuu 9 kertaa, ja se on suljettu. Ryhmä on luottamuksellinen, sielunhoidollinen vertaisryhmä, jossa ei kommentoida toisten jakamia asioita. Tied. viim. 28.9. Päivi Vuorinen, 040 804 8483, paivi.vuorinen@evl.fi tai Irja Rajamäki, 040 717 8628

Messu su 1.10. klo 10, Henrik Pääkkönen, Matti Etelänsaari

tampereenseurakunnat.fi/etelainen

Lapset: [/etelainen/lapset](https://etelainen/lapset)

Koululaiset: epot.fi

Nuoret: etnut.fi

facebook.com/TampereenEtelainenSeurakunta

[@tampereenetelainsrk](https://instagram.com/tampereenetelainsrk)

Vakituista toimintaa

Lisätietoja: tampereenseurakunnat.fi/etelainen

IKÄIHMISET

HERVANNAN KIRKKO

Kirkontupa keskiviikkoisin klo 10–13

Inkeri-kerho maanantaisin parittomilla viikoilla klo 11–12.30, alkaen 25.9.

KOIVISTONKYLÄN SRK-TALO

Seniorijumppa keskiviikkoisin klo 10–11, Taatalan lähitorin järjestämä lihaskuntojumppa eläkeikäisille

PEHKUSUONKATU 20

Hallilan turinat tiistaisin parillisilla viikoilla klo 13–15, B-talon kerhuhuoneella

PELTOLAMMIN SRK-KESKUS

Kirkontupa keskiviikkoisin parillisilla viikoilla klo 10–13, lounas 3 €

AIKUISET

HERVANNAN KIRKKO

Evankeliumi-ilta keskiviikkoisin klo 18–19.30, alkaen 20.9.

Japani-lähetyspiiri perjantaisin kerran kuukaudessa 6.10., 3.11. klo 13–14.30

Lähetysten raamattupiiri torstaisin klo 10–12

Paavaliipiiri maanantaisin klo 18–20

Avoim kahvila/kohtaamispaikka omaa tai läheisten päihteiden käyttöä mieltäville maanantaisin klo 16. Keskustelua riippuvuuksista, päihteistä sekä elämän ja arjen haasteista

HERVANNAN KIRJASTO

Hervannan Hertat -neuleryhmä maanantaisin klo 9–13, Reima-salissa

HÄRMÄLÄN KIRKKO

Avoim kahvila keskiviikkoisin klo 13–14.30, käynti Antinkadun puolelta

Kahvioraamis tiistaisin parittomilla viikoilla klo 18–19

HÄRMÄLÄNRANNAN VERSTAS

Ilosanomapiiri maanantaisin parittomilla viikoilla klo 18–20

Kristillinen kirjapiiri maanantaisin parillisilla viikoilla klo 18–20

MULTITUPA

Käsityöpiiri maanantaisin klo 13–14.30

VIINIKAN KIRKKO

Evästä elämään keskiviikkoisin parittomilla viikoilla klo 17–18.45. Innostavia keskusteluita ilmaisen iltapalan äärellä

Hiljainen iltarukous keskiviikkoisin ja perjantaisin parittomilla viikoilla klo 19–19.30

VUOREKSEN SEURAKUNTAKOTI

Rukousta Vuoreksen puolesta keskiviikkoisin 6.9., 11.10., 1.11., 29.11. klo 10–11.30

Toivoa naisille -rukouspiiri keskiviikkoisin kerran kuukaudessa 13.9., 18.10., 15.11., 13.12. klo 18–19.30

Vuorestupa tiistaisin parittomilla viikoilla klo 17–19, alkaen 26.9. Kahvitarjoilu

Raamattupiiri torstaisin klo 18.30–20.30

KUOROT

HÄRMÄLÄN KIRKKO

Avoimen kahvilan kuoro keskiviikkoisin klo 14–14.30

Härmälän Harmonia-kuoro torstaisin klo 18–19.30

Lapsikuoro TUIKE keskiviikkoisin klo 14.45–15.15, alakouluikäisille

HERVANNAN KIRKKO

Hervannan gospelkuoro torstaisin klo 18–20. Tied. riikka.heikkinen@evl.fi

KOIVISTONKYLÄN SRK-TALO

Viinikan lapsikuoro Loistotähdet torstaisin klo 15.15–16, eskari- ja alakouluikäisille. Tied. stiina.leinonen@evl.fi

LAPSI JA AIKUINEN

AVOIMET PÄIVÄKERHOT

Hervannan kirkko ti klo 9.30–11.30

Härmälän kirkko ma klo 9.30–11.30

Peltolammin srk-keskus ti klo 9.30–11.30

Vuoreksen srk-koti pe klo 9.30–11.30

PELTOLAMMIN SRK-KESKUS

Jumalan kämmenellä -illat torstaisin klo 17.30–19. Temppurata ja iltapala

MULTITUPA

Perhekahvila keskiviikkoisin klo 9.30–11

KOULULAISET

epot.fi, mukaanpartioon.fi

NUORET

etnut.fi

TAMPEREEN HARJUN SEURAKUNTA

LIELAHTI

LIELAHDEN KIRKKO

OLLINOJANKATU 2
050 400 2108

Messu su 10.9. klo 12, Peetel-pyhä, Martti Lammi, Elina Peura. Kirkkokahvit ja arpajaiset Peetelin hyväksi

Kuva: Shutterstock

Pakohuone: Kanttorin kadonneet tavarat?

Pispalan kirkon Silmukan tilat muuttuvat pakohuonepeliksi 15.–22.10. kello 14–21

Pakohuonepeli kaikenikäisille toivottaa pelaajiksi heitä, joita kiinnostaa tehtävien ratkaiseminen ja kirkolle sijoittuvan pakohuonepelin tarina.

Pelaamaan pääsee 2–5 henkilön porukoissa. Pelin hinta on 40 €/kerta ja se menee lyhentämättömänä Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Peli maksetaan varaamisen yhteydessä. Pakohuoneen voi varata osoitteesta tampereenseurakunnat.fi/harju

Pakohuonepelin on kehittänyt tiimi seurakuntalaisia ja työntekijöitä Harjun seurakunnasta ja Uudesta Versosta.

Afrikkalaisen musiikin työpaja la 16.9. klo 12. Laulua, rytmiä ja liikettä. Hyvää menoa ja hartaita säveliä Tansanian ja eteläisen Afrikan kirkkoista. Työpajan vetää Suomen Lähetysseuran musiikki-ryhmä Jakaranda Pekka Nymanin johdolla. Työpajan jälkeen on mahdollisuus osallistua Jakarandan konserttiin klo 18. Maksuton. Kahvitarjoilu. Tied. ja ilm. 13.9. mennessä Riitta Laiho, 041 548 0150 tai riitta.laiho@evl.fi

Messu ja lähetyspyhä afrikkalaisella menolla su 17.9. klo 12, Helvi Mutela Namibiasta, Jouni Heiskanen, Martti Lammi, Anne Viljamaa-Harju sekä Jakaranda-kuoro. Lähetyslounas, vapaaehtoinen maksu 10 €

Messu su 24.9. klo 12, Leena Jalkanen, Tiia Karvinen, Anne Viljamaa-Harju
Lasten messu – Messy Church su 24.9. klo 15–18. Kädentaitoja, liikuntaa, pelejä ja leikkejä. Klo 16 messu ja tapahtuman päätteeksi iltapala. Messun arvot ovat Kristus-keskeisyys, eri ikäisten osallistuminen ja vieraanvaraisuus
Perhemessu su 1.10. klo 12, Martti Lammi, Taina Ovadia, Minnä Mäkinen ja Sanna Ketola. Messun jälkeen perheiden luontopolku kirkon lähiympäristössä

MUUALLA

Tyttöjen ja poikien syyskisa la 9.9. klo 12.30, Lentävänniemen koulun pihakenttä. Aikataulu: klo 12.30–13 ilmoittautuminen, klo 13 kisat alkavat, n. klo 15 palkintojen jako ja kisahartaus Lentävänniemen koululla. Lisätietoja harjunlapset.fi

PISPALA

PISPALAN KIRKKO

PISPALAN VALTATIE 16
050 320 6331

Messu su 10.9. klo 11, Jaana Rantala, Tarja Laitinen. Myös Harjun seurakunnan YouTube ja Radio Pooki 99,5 MHz

Vanhemmuus on 18 vuoden kestävyysjuoksu Oletko maitohapoilla?

Murrosikäisten nuorten vanhempien vertaistukiryhmä alkaa tiistaina 31.10. kello 18 Pispalan kirkossa.

Ilmoittautuminen viiteen koostumiskertaan 17.10. mennessä: Kirsti Marttala, 040 804 8541 tai Pia Rantatupa, 040 674 7799

Taizé-messu su 10.9. klo 17, messun jälkeen iltatee

Messu su 17.9. klo 11, Miro Vatajaniemi, Tarja Laitinen, Harjun Kamarikuoro. Myös Harjun seurakunnan YouTube ja Radio Pooki 99,5 MHz

Varikkomessu su 17.9. klo 17–18.30

Jazz-messu su 24.9. klo 11, Tero Matilainen, Sari Paavilainen, Tarja Laitinen. Musiikin runkona Chilcottin Jazz-messun osat Vox Cor -laulu-yhtyeen ja JP Nakari trion toteuttamana, johtajana Tarja Laitinen. Yhtye säestää myös messun virret. Myös Harjun seurakunnan YouTube ja Radio Pooki 99,5 MHz

Messu su 1.10. klo 11, Peetel-pyhä, Alekski Majuri, Elina Peura. Myös Harjun seurakunnan YouTube ja Radio Pooki 99,5 MHz

Varikkomessu su 1.10. klo 17–18.30

TESOMA

TESOMAN KIRKKO

TESOMANKUJA 11
040 804 8545

Messu su 10.9. klo 10, Tero Matilainen, Elina Peura. Uusien työntekijöiden tehtävään siunaaminen

Pyhiinvaellus- ja kirjallisuuskurssi Pispalan kirkossa lokakuussa. Lisää sivulla B 11

Aamumessu ke 13.9. klo 8.30

Messu su 17.9. klo 10, Leena Jalkanen, Sari Paavilainen, Elina Peura

Aamumessu ke 20.9. klo 8.30

Majataloilta pe 22.9. klo 18. Teemana uskon salaisuus. Muusikko Heikki Mikkonen Savonlinnasta, pastori Helvi Murena Namibiasta, Sari Paavilainen sekä vapaaehtoisia. Iltapalatarjoilu

Messu su 24.9. klo 10, Jouni Heiskanen, Sari Paavilainen, Sanna Ketola

Aamumessu ke 27.9. klo 8.30

Messu su 1.10. klo 10, Miro Vatajaniemi, Sari Paavilainen, Sanna Ketola

Aamumessu ke 4.10. klo 8.30

LAMMINPÄÄN SEURAKUNTA-KOTI RAUHANPORTTI

RAUHANTIE 19 A
050 520 9015

Kuolleiden lasten muistopäivän hiljentyshetki la 23.9. klo 18

tampereenseurakunnat.fi/harju
Lapset: /harju/perheet
Koululaiset: harjunlapset.fi
Nuoret: harjunnuoret.fi

facebook.com/harjunsrk

@harjunsrakunta

Vakituista toimintaa

Lisätietoja: tampereenseurakunnat.fi/harju

IKÄIHMISET

LAMMINPÄÄN RAUHANPORTTI

Ikäihmisten Kulmakammari torstaisin parittomilla viikoilla klo 11–13

KALKUN SEURAKUNTAKOTI

Kalkun Kirkontupa keskiviikkoisin klo 10–12, lounas klo 12. Virikkeellistä toimintaa kotona asuville vanhuksille

TESOMAN KIRKKO

Aamurukous keskiviikkoisin klo 9–10

Näpräyspiiri keskiviikkoisin klo 13–15.

Otamme myös tilauksia vastaan, korjauspalvelu

Tesoman Olotila perjantaisin klo 10–13, lounas klo 12. Virikkeellistä toimintaa kotona asuville vanhuksille

AIKUISET

LIELAHDEN KIRKKO

Akvarellipiiri torstaisin klo 13–16, alkaen 14.9. Iloksi ja opiksi taidemaalauksesta eri tekniikoin

Lielahden lähetyspiiri keskiviikkoisin 6.9., 27.9., 11.10., 1.11. ja 13.12. klo 12–14. Hartaus, laulamista, keskustelua, arpa-

jaiset, kahvit ja vieraan tuoma ohjelma

Miestenilta tiistaisin kerran kuukaudessa 12.9., 10.10., 14.11., 12.12. klo 17.30–20

Miestenpiiri tiistaisin klo 18–19.30.

Kokoontuu vuoroin ti/ke. Tied. Veikko Keskinen, 040 570 2665

Naistenkerho keskiviikkoisin parittomilla viikoilla klo 14, alkaa 27.9.

Naistenkerho torstaisin parittomilla viikoilla klo 13, alkaa 28.9.

LAMMINPÄÄN RAUHANPORTTI

Naistenkerho torstaisin parillisilla viikoilla klo 18

TESOMAN KIRKKO

Keskusteleva raamattu- ja rukouspiiri torstaisin klo 10–12

KUOROT

PISPALAN KIRKKO

Harjun Chorus keskiviikkoisin klo 18–20. Sekakuoro aikuisille. Uusille laulajille koelaulu. Tied. elina.peura@evl.fi

Harjun Gospelkuoro torstaisin klo 18–20. Tied. tarja.laitinen@evl.fi

Harjun Kamarikuoro torstaisin klo 18–21. Koelaulutlaisuuksia järjestetään

tarpeen mukaan harjoitusten yhteydessä. Sekakuoroa johtaa Heikki Liimola

Harjun Lapsikuoro torstaisin klo 17–17.45. Edellytetään lauluintoa sekä kykyä toimia ryhmässä. Kuoro esiintyy tilaisuuksissa ja järjestää konsertteja, retkiä ja leirejä. Johtaa Sanna Ketola

Pispalan Pirstys keskiviikkoisin klo 13–14.30, alkaen 13.9. Senioreille. Ei loulukoetta, hyvä sävelkorva on suotava.

Kuoroa johtaa Anne Viljamaa-Harju

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

Vox Cor pääasiassa keskiviikkoisin klo 18.30–20. Laulavaisille naisille, laulunäyte. Johtaa Tarja Laitinen

LAPSI JA AIKUINEN

LAMMINPÄÄN RAUHANPORTTI

Perhekerho tiistaisin klo 9–11

LIELAHDEN KIRKKO

Perhekerho maanantaisin klo 9–11

PISPALAN KIRKKO

Musa-avoin tiistaisin klo 9.30–12

TESOMAN KIRKKO

Iltaperhekerho keskiviikkoisin klo 17.30–19.30. Pieni maksuton iltapala

Toimintaa kouluikäisille

Junnuolkkari

1.–6.-luokkalaisille perjantaina 29.9. kello 17.30–19.30 Tesoman kirkossa. Laulua, leikkiä, askartelua, pelejä, hodorit.

Junnuolkkarit ovat maksuttomia, mutta niihin on ilmoittauduttava viimeistään edellisenä päivänä: harjunlapset.fi/junnuolkkari (lomake avautuu kolme päivää ennen tapahtumaa).

Pakomatka 15 -leiri AitOssa

3.–6.-luokkalaisille 20.–22.10.

Kivaa menoa syyslomalla niin ulkona kuin sisälläkin, askartelua, musiikkia, ääntä ja hiljaisuutta, hulinaa ja hartautta. Hinta 50/60 €. Mukaan mahtuu 22 leiriläistä ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisätiedot ja ilmoittautuminen 8.9.–1.10. harjunlapset.fi/pakomatka

TAMPEREEN MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

AITOLAHTI

AITOLAHDEN KIRKKO

JENSENINKATU 4
050 337 4077

Lasten Raamattukerho to 7.9. klo 17.30–18.30, Katiska-sali, jatkuen torstaisin. Tutkitaan Joonan kirja läpikotaisin lapsille suunnitellun kirjan avulla. Lukutaito on tarpeen. Isommatkin lapset oppivat takuuvarmasti uusia asioita. Sivutuotteena Raamatun opiskelun ohella tulee oppineeksi yhtä ja toista toimittajan työstä.

Kohtaamisilta su 10.9. ja 24.9. klo 17.15. Messu kahvilatunnelmissa. Kohtaamisia ihmisten ja Jumalan kanssa. Lapsille omaa ohjelmaa. Iltapala ja rukouspalvelu

Kokkailuilltapäivä 1.–4.-luokkalaisille la 16.9. klo 12–16. Ei maksa mitään! Ilmoittautuminen 10.9. asti melapset.fi
Messu su 17.9. klo 10, Mauri Nieminen
Messu su 24.9. klo 10, Jussi Luoma

Levonmäen seurakuntakodin 20-vuotisjuhla

sunnuntaina 24.9. kello 15–17 Levonmäen seurakuntakodissa

Juhlamessu, Juha Itkonen, Maija Ruusukallio ja Messukylän lapsikuoro. Juhlaohjelmassa kakkukahvien jälkeen mukana mm. Touko Hakala ja Anne-Mari Haapanen. Leikkihuone avoinna lapsille.

Lähikirkon työntekijät toivottavat kaikki Levonmäen toimintaan osallistuvat ja vuosien aikana osallistuneet tervetulleiksi mukaan juhlaan.

Perhemessu su 1.10. klo 11, Tuulia Kokkonen

KAUKAJÄRVI

SEURAKUNTATILA KAUKSUN KULMA

KESKISENKATU 5
040 804 8650

Raamattua rennosti, mutta tosissaan su 17.9. Ehtoollishartaus klo 14, jonka jälkeen kahvi klo 14.30. Raamattuopetus klo 15; 1. Korinttilaiskirje luvut 1-11

LINNAINMAA

LINNAINMAAN SEURAKUNTAKESKUS

KORPIKODINKATU 2
050 430 3727

Linnainmaan messu ke 6.9. klo 19, jatkuen keskiviikkoisin. Toteutetaan yhdessä nuorten kanssa

MESSUKYLÄ

MESSUKYLÄN KIRKKO

MESSUKYLÄNKATU 54
050 599 8215

Messu su 10.9. klo 10, Anne-Maarit Rantanen, Sanna Osmala

Naisten aamukahvit ke 13.9. klo 9.30. Syksyn aloitus – diakoni Liisa Nurminen. Kahvia, teetä ja pientä purtavaa (vapaaehtoinen kahvimaksu). Hartaus ja mukavaa ohjelmaa, jossa vaihtuvat aiheet ja vierailijat. Pienimuotoiset arpajaiset Yhteisvastuukeräyksen hyväksi, yksi arpa/1 €

Messu su 17.9. klo 10, Merisunnuntai, Tuulia Kokkonen, Sanna Osmala

Messu su 24.9. klo 10, Janne Häkkinen, Katja Rantavaara

Naisten aamukahvit ke 27.9. klo 9.30. Uushenkisyydestä kristinuskoon – Jaana Kekkonen

Kuva: Jouni Lehtonen

Majataloilta

Pimenevien iltojen majatalo perjantaina 29.9. kello 18.30–20.30 Messukylän kirkossa

Musiikkipitoinen ja sielunhoidollinen matalan kynnyksen ilta. Musiikkivieraana Joel Hallikainen. Yhteislaulua ja -oloa, esirukousta, lasten puuhapiste ja pientä tarjoulua. Vapaa pääsy

Messu su 1.10. klo 10, Jari Kuusi, Maija Ruusukallio

MESSUKYLÄN SEURAKUNTATALO

MESSUKYLÄNKATU 36
040 804 8640

Merimieskirkkopiiri Messi ti 26.9. klo 13
Lukupiiri pe 22.9. klo 17–19. Aloita viikonloppu leppoisalla jutustelulla mielenkiintoisesta kirjasta. Lue kirja etukäteen. John Bunyan, Kristityn vaellus. Ilmoittautuminen teetarjoilun vuoksi sari.siukola@evl.fi tai virka-aikana, 040 804 8157

Sadonkorjuumessu sunnuntaina 24.9. kello 10 Teiskon kirkossa: **Tuuli Arola-Haverinen, Saija Siuko, Teiskon kirkkokuoro, Kirkkokahvit, Pohjois-Teiskon kotitalousyhdystys**

MUUALLA

Alfa ti 19.9. klo 18 Uudenkylän seurakuntatalossa, Ali-Huikkaantie 13, jatkuen tiistaisin. Rento tapa tutustua uskon keskeisiin asioihin. Ruokaa yhdessä, asiaa ilman otsaryppyjä, kahvia ja ajatusten vaihtoa. Kysymyksiä. Oivalluksia. Elämän tarkoitus. Leirivuorokausi 3.–4.11. päivällisestä eteenpäin. Ei kokoontumista 17.10. Ilmoittautuminen viimeistään 12.9. sari.siukola@evl.fi tai 040 804 8157

TEISKO

SEURAKUNTATILA AUNES

AUNESSALMENKATU 23
050 323 6776

Iltakirkko su 10.9. klo 18, Tuuli Arola-Haverinen, Saija Siuko

Iltakirkko su 1.10. klo 18, Tuuli Arola-Haverinen, Katja Rantavaara

tampereenseurakunnat.fi/messukyla

Lapset: /messukyla/perheet

Koululaiset: melapset.fi

Nuoret: menuoret.fi

facebook.com/messukylansurakunta

@messukylansrk

Vakituista toimintaa

Lisätietoja: tampereenseurakunnat.fi/messukyla

IKÄIHMISET

ATALAN SEURAKUNTAKOTI

Etuovi, seniorien iltapäivä tiistaisin parittomilla viikoilla klo 10–11.30

LINNAINMAAN SEURAKUNTAKESKUS

Linnainmaan senioripäivä tiistaisin klo 10–12, lounas klo 11.30, 3 €. Jumppatuokio ja vaihtuvia keskustelunaiheita

SEURAKUNTATILA AUNES

Kahvi ja kudin -lähetyspiiri tiistaisin parittomilla viikoilla klo 10–12
Teiskon senioripäivä keskiviikkoisin klo 10–12, lounas klo 11.30, 3 €. Jumppatuokio ja vaihtuvia keskustelunaiheita

SEURAKUNTATILA KAUKSUN KULMA

Kaukajärven pappapiiri maanantaisin 2.10., 30.10. ja 13.11. klo 12–13.30, lounas klo 11.30, 3 €. Retket AitO-keskukseen ti 19.9. ja 28.11.

Kaukajärven senioripäivä maanantaisin klo 10–12, lounas klo 11.30, 3 €. Jumppatuokio ja vaihtuvia keskustelunaiheita

AIKUISET

AITOLAHDEN KIRKKO

Aitolahden rukouspiiri keskiviikkoisin klo 14.30–16

LINNAINMAAN SEURAKUNTAKESKUS

Linnainmaan raamattupiiri maanantaisin parittomilla viikoilla klo 12–13.30

SEURAKUNTATILA KAUKSUN KULMA

Kauksun Kulman perjantapäivät perjantaisin klo 10–12
Rukoustunti keskiviikkoisin klo 12–13

TERÄLAHDEN KOULU

Kehonhuoltojumppa maanantaisin klo 19–20.30. Kausimaksu 40 €, ohjaajalle käteisellä, tasarahalla

KUOROT

AITOLAHDEN KIRKKO

Aitolahti-kuoro torstaisin klo 18–19.30, nuorten ja aikuisten sekakuoro. Johtaa Miia Moilanen, 050 534 3032

LEVONMÄEN SEURAKUNTAKOTI

Messukylän Lapsikuoro torstaisin klo 17–18, eskari- ja alakouluikäisille. Johtaa Maija Ruusukallio, 050 408 9414

SEURAKUNTATILA AUNES

Teiskon kirkkokuoro torstaisin klo 17.30–19.30. Aikuisten sekakuoro. Johtaa Saija Siuko, 040 355 2193

SEURAKUNTATILA KAUKSUN KULMA

Messukylän kirkkokuoro keskiviikkoisin klo 18–20. Aikuisten sekakuoro. Johtaa Sanna Osmala, 040 168 2255

LAPSI JA AIKUINEN

AITOLAHDEN KIRKKO

Aito-iltakahvila tiistaisin klo 18–19.30

ATALAN SEURAKUNTAKOTI

Jumalan kämmenellä -ilta keskiviikkoisin klo 18–19.30
Leikkivä aamupäivä perjantaisin klo 9.30–11.30

LEVONMÄEN SEURAKUNTAKOTI

Leikkivä aamupäivä perjantaisin

klo 9.30–11.30

Perhekerho torstaisin klo 10–11.30

LINNAINMAAN SEURAKUNTAKESKUS

Leikkivä aamupäivä maanantaisin klo 9.30–11.30

MESSUKYLÄN KIRKKO

Perhekahvila Kirkkokerho maanantaisin klo 9.30–11.30

SEURAKUNTATILA AUNES

Aunes-ilta maanantaisin klo 17.30–19
Leikkivä aamupäivä keskiviikkoisin klo 9.30–11.30

SEURAKUNTATILA KAUKSUN KULMA

Jumalan kämmenellä -ilta tiistaisin klo 18–19.30

Perhekerho keskiviikkoisin klo 10–11.30
Vauvajumppa tiistaisin 12.9.–3.10. ja 31.10.–5.12. klo 9–11, aikuiselle ja 3–12 kk:n ikäiselle vauvalle. Tied. ja ilm. Outi Vetterranta, 040 804 8637

TAKAHUHDIN SEURAKUNTATALO

Perhekerho tiistaisin klo 10–11.30

TAMPEREEN TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

ALEKSANTERI

ALEKSANTERIN KIRKKO

PYYNIKIN KIRKKOPIUSTO
040 804 8764

Lohdun hetki – keskustelumahdollisuus ke 6.9. klo 16–18, jatkuen keskiviikkoisin. Voit tulla kirkkoon hiljentymään, keskustelemaan ja kuuntelemaan sanomakelloja, jotka soivat rukoushetken aluksi klo 17.

Rukouksen ja ylistyksen ilta ke 6.9. klo 18.30, krypta, jatkuen keskiviikkoisin. Lopuksi rukouspalvelu

Iloinen lauluilta to 7.9. klo 16, krypta. Mukana Onnelliset vaeltajat ja Heini Kataja-Kantola. Kahvia tarjolla klo 15.30 alkaen. Järj. ELY ry

Hiljaisuuden joogaa to 7.9. klo 18–19.30, jatkuen torstaisin 26.10. asti. Mukaan jumppa-alusta ja juomapullo sekä rento, lämmin vaatetus. Tiedustelut meri.ala-kokko@evl.fi

Viikkomessu to 7.9. klo 17. Raamattumeditaatio – Tässä olen. Riikka Mattila

Messu kirkossa ja verkossa su 10.9. klo 10, Meri Ala-Kokko, Minnamaria

Tammisalo, Riikka Viljakainen, Katja Mäkiö. Pirkanpojat Concentus, johtaa Jouni Rissanen. Vapaaehtoisten siunaaminen. Sämpyläkahvit. Yhteistyökumppaneina Peurankallion lähitori, Myötätuuli ja Mummon kammari. Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan YouTube-kanava

Kelttimessu ma 11.9. klo 18, krypta

Lähetysluento ti 12.9. klo 14–15.30

krypta, pastori Riikka Mattila

Lepohetki ke 13.9., 20.9. ja 27.9. klo 12–12.30. Hetki kiireisen elämän keskellä. Harjoitukset pohjautuvat kristillisen kirkon hengelliseen traditioon. Osa hetkistä toteutetaan Godfulness-lepohetkinä. Maksuton. Mukaan voi ottaa oman makuualustan. Ei ilmoittautumista

Viikkomessu to 14.9. klo 17. Raamattumeditaatio – Tässä olen. Meri Ala-Kokko

Arkimessu senioreille

perjantaina 15.9. kello 12 Vanhassa kirkossa

Tervetuloa viikkomessuun ja ehtoolliselle, messun kesto n. 45 min. Messun jälkeen soppalounas ja kahvit kello 13–15.

Tule Vanhan kirkon lämpimään tunnelmaan tapaamaan toisia, mukana myös seurakunnan vanhustyötä tekeviä työntekijöitä.

Rauhanyhdistyksen viikkomessu la 16.9. klo 18, Juha Seppälä, Juho Kamula. Järj. Tampereen Rauhanyhdistys

Messu kirkossa ja verkossa su 17.9. klo 10, Riikka Sydänmaa, Katja Mäkiö. Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan YouTube-kanava

Lähetysluento ti 19.9. klo 14–15.30, krypta, Tampere-Seuran toiminnanjohtaja Hanna-Liisa Onnela

Viikkomessu to 21.9. klo 17. Raamattumeditaatio – Tässä olen. Minnamaria Tammisalo

Lähetysluento ti 26.9. klo 14–15.30, krypta, Maria Pitkäranta, Evankelinen Lähetysyhdistys, ELY

Viikkomessu to 28.9. klo 17. Raamattumeditaatio – Tässä olen. Tiina Mononen

Hiljaisuuden messu pe 29.9. klo 17. Messu voi olla avartava pysähtymisen, hiljentymisen ja levon paikka

Messu kirkossa ja verkossa su 1.10. klo 10, Minnamaria Tammisalo, Riikka Viljakainen. Aira Maria Lehtipuu, viulu. Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan YouTube-kanava

Tuomasmessu "Aletaaks enkeleiks?" kirkossa ja verkossa su 1.10. klo 17–18.30. Lisää s. B 7

Lähetysluento ti 3.10. klo 14–15.30, krypta, sosiaalineuvos Seppo Rantanen

KALEVA

KALEVAN KIRKKO

LIISANPUISTO 1
040 804 8774

Israelin Ystävyyssseura ry:n syysjuhla la 9.9. klo 14, Katakombi. Israelin kunniakonsuli Fredrik Ekholm. Kari Anttila, saha. Kahvitarjoilu klo 13 alkaen

Kalevanpäivän messu su 10.9. klo 10, Jukka Kuusisto, Veli-Pekka Ottman, Osmo Honkanen, Pirjo Mäntyaara. Vapaaehtoisten siunaaminen

Tampereen Raamattukoulu ma 11.9. klo 18–19.30, sali 9. Pekka Eskelinen: Hoosea. Järj. Tampereen Raamattukoulun kannatusyhdistys ry

Messu su 17.9. klo 10, Salla Häkkinen, Jukka Kuusisto, Osmo Honkanen

Tampereen Raamattukoulu ma 18.9. klo 18–19.30, Katakombi. Pekka Eskelinen: Hoosea

Tampereen Raamattukoulu ma 25.9. klo 18–19.30, Katakombi. Pekka Eskelinen: Hoosea

Messu su 1.10. klo 12, Kirkon Ulkomaanavun kirkkopyhä, Riikka Sydänmaa, Pirjo Mäntyaara, Kamarikuoro Arioso

Tampereen Raamattukoulu ma 2.10. klo 18–19.30, Katakombi. Martti Ahvenainen: Kolossalaiskirje

MUUALLA

Sanajumalanpalvelus su 17.9. klo 12, Lapinniemen kappeli, Lapinniemenranta, Veli-Pekka Ottman, Osmo Honkanen

TUOMIOKIRKKO

TUOMIOKIRKKO

TUOMIOKIRKONKATU 3B
040 804 8765

Messut kuultavissa Radio SUN 107,8 MHz, radiosun.fi/nettiradio/#radio

Aleksanterin kirkko on suljettu maanantaisin. Avoimena ti–pe kello 11–18, la toiminnan mukaan ja su kello 10–15

Messu su 10.9. klo 10, Antero Niemi, Esa Toivola, Eveliina Ylikoski
Messu su 17.9. klo 10, yhtymäjohtaja Tapani Rantala, Olli Hallikainen, Esa Toivola, Pirjo Mäntyaara. Seurakuntayhtymän ja Tuomiokirkkoseurakunnan uusien työntekijöiden virkaan siunaaminen
Messu su 24.9. klo 10, tuomiorovasti Olli Hallikaisen lähtösaarna. Antero Niemi, Monika Viitala, Leea Lehtonen, Esa Toivola, Pirjo Mäntyaara. Pirkanpojat, johtaa Jouni Rissanen sekä Kamarikuoro Cantionale. Kirkkokahvittelaisuus Tampereen klassillisen lukion ruokasalissa
Messu su 1.10. klo 10, Leea Lehtonen, Esa Toivola

VANHA KIRKKO

KESKUSTORI
040 804 8766

Toivon Majatalo la 30.9. klo 17. Puhujavieraana teologi, opettaja ja kirjailija Hanna Kivisalo. Lisää sivulla B 11

tampereenseurakunnat.fi

/tuomiokirkkoseurakunta
/tuomiokirkkonlapset
/tuomiokirkkonkoululaiset.fi
Nuoret: katakombi.fi

facebook.com/
Tretuomiokirkkosrk

@tampereentuomiokirkkosrk

Vakituista toimintaa

IKÄIHMISET

KALEVAN KIRKKO

Avoin juttutupa torstaisin klo 12.30–13.30, sali 1, alkaen 21.9.

AIKUISET

ALEKSANTERIN KIRKKO

Aleksanterin raamattupiiri perjantaisin klo 11–12.30, krypta, alkaen 15.9.

Lähetyspiiri tiistaisin klo 14–15.30, krypta

KALEVAN KIRKKO

Aamurukouspiiri keskiviikkoisin parillisilla viikoilla klo 9, kappeli, alkaen 20.9. Kahvitarjoilu, sali 1. Lisää sivulla B 11

Anjan iloiset askartelijat maanantaisin klo 9.30–12.30, sali 9. Pieni materiaalmaksu kotiin vietävistä askarteluista

Israel-rukouspiiri torstaisin parillisilla viikoilla klo 15–17, Hiljainen huone

Kalevan hannot ja hannot keskiviikkoisin kerran kuukaudessa 13.9., 11.10. ja 15.11. klo 13–14.30, sali 1

Käsityöpiiri maanantaisin klo 17–19, sali 1

Martta ja Maria maanantaisin klo 17–18.30. Kahvia ja teetä leivonnaisen kera ala-alussa

Naisten rukouspiiri torstaisin parittomilla viikoilla klo 18–19.30, Hiljainen huone, alkaen 28.9.

Ruokapiiri maanantaisin klo 10–13, alkaen 25.9. Ruokamaksu 2,50 €/hlö/kerta

Teetä ja juttelua keskiviikkoisin parillisilla viikoilla klo 18–19.30, sali 5, alkaen 20.9.

Unkari-piiri torstaisin parittomilla viikoilla klo 18–19.30, sali 1, alkaen 14.9.

TUOMIOKIRKKO

Käsityö- ja askartelupiiri Lähetysvaka maanantaisin klo 13–16, krypta
Tuomiokirkon raamattupiiri tiistaisin parillisilla viikoilla klo 13–14.30, krypta

KUOROT

ALEKSANTERIN KIRKKO

Tuomaskuoro kahtena Tuomasmessua edeltävänä sunnuntaina klo 15–17 PMK:n tiloissa. Harj. Tuomasmessupäivänä klo 14–16. Tied. elina.orjatsalo@gmail.com

Lisätietoja: tampereenseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta

KALEVAN KIRKKO

Gospelkuoro ILO keskiviikkoisin klo 18–19.30, naisäänille, sali 10.

Tied. eveliina.ylikoski@evl.fi

Kuoro- ja laulukoulu Akordi torstaisin klo 17–18.30, aloittelijoille, sali 10. Tied. pirjo.mantyaara@evl.fi

SEURAKUNTIEN TALO

Kamarikuoro Arioso keskiviikkoisin klo 18–20, nuotinlukutaitoisille aikuisille, alkaen 6.9. Tied. pirjo.mantyaara@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Kamarikuoro Cantionale tiistaisin klo 18–20, nuotinlukutaitoisille aikuisille. Tied. pirjo.mantyaara@evl.fi

Mieskuoro TOIVO torstaisin klo 16.45–18, alkaen 7.9. Tied. eveliina.ylikoski@evl.fi

Projektikuoro Mozartin Requiem torstaisin klo 14–16.30, alkaen 26.10, kokeneille kuorolaulajille. Tied. riikka.viljakainen@evl.fi

Tuomiokirkon kuoro torstaisin klo 15.30–16.45, seniorilaulajille. Tied. eveliina.ylikoski@evl.fi

LAPSI JA AIKUINEN

KALEVAN KIRKKO

Jumalan kämmenellä -ilta tiistaisin klo 17.30–19.30

Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30–11.30

SEURAKUNTIEN TALO

Perheiden musiikkikerho perjantaisin klo 9.30–11.30

Perhekerho maanantaisin klo 9.30–11.30

Vauvojen vaunuklubi torstaisin klo 12–14

KOULULAISET

Kouluikäisten kerhotoiminta ja ilmoittautumiset: tuomiokirkkonkoululaiset.fi

LAPSET JA PERHEET

Katso lisää: tampereenseurakunnat.fi/tuomiokirkkonlapset

NUORET

Viikkotoiminnan tiedot: katakombi.fi

su 17.9. ja su 1.10. klo 17–18.30. Moderni ja rento messu. Tulkkaukseen englanniksi ja lapsille omaa ohjelmaa
youtube.com/uusiversotampere

PERÄKONTTIKIRPPIS

Tampereen seurakuntien, Moro-lehden, Ekokumppanien ja Pirkanmaan jätehuollon järjestämä Peräkonttikirppis Keskustorilla **su 10.9.** klo 9–15. Kahvila Vanhassa kirkossa ja Tapulissa, grillimakkaraa kirkon pihalla. Tuotto tukea tarvitsevien nuorten mielenterveyden ja harrastusten tukemiseen diakoniatyön kautta.

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

klo 10–11.30 Kalevan kirkko, Katakombi-tila

to 14.9. Veli-Pekka Ottman: Rippi ja parannus. Emäntänä ja isäntänä Armi ja Urpo Taponen

to 21.9. Pekka Luukkala: Israel Jumalan lupauksissa. Isäntinä Jorma Turkki ja Kari Saario

to 28.9. Severi Laakso: Kirkkauden tiellä. Emäntinä Irja Valento ja Helena Leppälahti

Lisätietoja: Armi Taponen, O50 492 7949

RADIO, TV JA VERKKO

RADIO

Radio Pooki 99,5 MHz
Pispalan kirkon messu

klo 11 sunnuntaisin

Radio SUN 107,8 MHz

Tuomiokirkon jumalanpalvelus

klo 10 sunnuntaisin

radiosun.fi/nettiradio/#radio

YLE RADIO 1

Jumalanpalvelukset

klo 10 sunnuntaisin

Aamuhartaus maanantaista

lauantaihin klo 6.50

Iltahartaus maanantaista perjantaihin

klo 18.50, lauantaisin klo 18

Horisontti sunnuntaisin klo 15

TV

YLE TV1

Jumalanpalvelukset

sunnuntaisin klo 10

Pisara-hartaudet lauantaisin klo 12.25

VERKKO

Radiohartauksia tekstimuodossa

evl.fi/verkkokirkko

Viittomakieliset lähetykset

FB: viittovaseurakunta,

viittomakieli.evl.fi

Kuvailutulkkaukset Tuomiokirkon

taitteesta bitly.ws/CWjg

SATEENKAARI-SEURAKUNTA

VANHA KIRKKO

KESKUSTORI

O40 804 8766

Rohkeasti avartuvassa yhteydessä -raamatturyhmä

Syksyn aikana tutustutaan Jobin kirjaan, joka syventyy kärsimyksen ongelmaan. **ke 6.9.** klo 18–20 Koettelemukset kohtaavat (Job 1-2)

ke 20.9. klo 18–20 Onko kärsimykselle syy? (Job 3-11)

ke 4.10. klo 18–20 Jumala on tehnyt väärin (Job 12-20)

Myrskylyhty-ryhmä 2.10.–20.11. naisille, jotka ovat kokeneet perheväkivaltaa

Ryhmä kokoontuu maanantaisin kello 17–19.30 kahdeksan kertaa Nalkalan Setlementtitalossa Tampereella. Ryhmän toteuttavat Tampereen seurakuntien perheasioiden neuvottelukeskus ja Setlementti Tampereen Perheväkivalta-klinikka.

Lue lisää ja ilmoita kiinnostukseksi 18.9. mennessä: perhevakivalta.fi/palvelut/ryhmat

Ryhmässä noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita.

SANA SOI 30-VUOTISJUHLA

– **Soi sielun!** **su 24.9.** klo 18 Finlaysonin kirkossa. Lisää sivulla A 17

SENIORIFOORUM

Aleksanterin kirkko, krypta

Edullinen kahvitarjoilu klo 12, ohjelma klo 13

to 14.9. Sovinnon sillalla, Maija ja Hannu Nyman (Kansan Raamattuseura). Nykyihmisen arjen kokemuksista ja ihmis-suhteista elämänkaaren eri vaiheissa. Yhteislaulua, Päivän Sana, rukousta. Järj. Tuomiokirkkosrk ja KRS
Lisää sivulla B 10

SEURAKUNTIEN KIRJASTO

NÄSILINNANKATU 26, 5. KRS
O3 219 0281

Kirjasto on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9.30–11.30 sekä klo 12.30–15.30 ja keskiviikkoisin klo 12.30–17.30. Sähköposti: materiaalipalvelu@evl.fi, IG: @seurakuntienkirjastonhoitaja

SURURYHMÄT

Lasten sururyhmä

Läheisensä menettäneille

noin 5–11-vuotiaille lapsille.

Kokoontumiset Vuoreksen seurakuntakodilla, Vuoreksen puistikatu 87, torstaisin 21.9., 28.9., 5.10., 12.10., 26.10., 2.11. ja 9.11. klo 17–19. Kokoontumisissa käytetään toiminnallisia menetelmiä.

Ryhmään voi osallistua, jos lapsen läheisen kuolemasta on kulunut noin puoli vuotta. Ryhmään mahtuu kuusi lasta.

Lisät. ja ilm. varhaiskasvatuksen ohjaaja Henna Ahrikkala, O40 804 8421, henna.ahrikkala@evl.fi tai erityisnuoristyön ohjaaja Maarit Räikkä O40 804 8115, maarit.raikka@evl.fi

Luovien menetelmien sururyhmä

Ryhmässä käsitellään surua ja menetyksiä luovia menetelmiä hyödyntäen. Aikaisempaa kokemusta ja kädentaitoja ei tarvita. Ryhmä kokoontuu torstaisin 28.9.–26.10. klo 18–19.30. Ryhmä sulkeutuu ensimmäisen kerran jälkeen. Torstaina 2.11. on leiripäivä. Tarkemmat tiedot ja ilm. 13.9. mennessä diakoni Mari Huuskonen, O50 553 0455

Surujen matkalaukku

Lähde kanssamme yhteiselle matkalle pakkaamaan surujen matkalaukkua toiminnallisin ja kehollisin menetelmin. Ryhmä kokoontuu keskiviikkoisin 4.10., 11.10., 25.10., 1.11., 15.11. ja 22.11. Kalevan kirkko, sali 9, Liisanpuisto 1. Kahvit klo 17.30. Ohjelma ja työskentely klo 17–19. Ilm. 25.9. mennessä: tampereenseurakunnat.fi/harju/tukea_ja_apua
Lisät. Pia Ojalahti-Diallo, O50 434 3315 ja Mari Paija, O50 366 3213
Järj. Diakonia- ja yhteiskuntavastuu sekä Harjun seurakunta

Sururyhmä itsemurhan kautta läheisensä menettäneille

Läheisen ihmisen itsemurha synnyttää kysymyksiä, joihin ei ehkä löydy vastauksia, mutta ajatusten ja kokemusten jakaminen saman asian kokeneiden kanssa voi auttaa löytämään toivoa. Ryhmää ohjaavat sairaalapastorit Heimo Suonsivu ja Elina Kaunisto. Ryhmään voi osallistua, jos läheisen kuolemasta on vähintään kaksi kuukautta. Ryhmä alkaa ke 25.10. Seurakuntien talolla ja kokoontuu kuusi kertaa. Tied. ja ilm. 14.10. mennessä. Heimo Suonsivu O50 596 9051 tai Elina Kaunisto O50 477 2320. Ilmoittautumisen yhteydessä lyhyt keskustelu

Sururyhmä lemmikkinsä menettäneille

Ryhmä kokoontuu Pispalan kirkossa: pe 29.9. klo 18–19.30, su 15.10. klo 14–15.30, ja su 5.11. klo 14–15.30. Ilm. 15.9. mennessä: tarja.leskinen@evl.fi tai O40 804 8151. Ryhmään otetaan maksimissaan 15 henkilöä. Sururyhmä on maksuton. Tied. Tiia Karvinen: tiia.karvinen@evl.fi tai O40 528 1963

TUOMASMESSU

ALEKSANTERIN KIRKKO

PYYNIKIN KIRKKOPUISTO

O40 804 8764

Tuomasmessu Aletaaks enkeleiksi?

kirkossa ja verkossa su 1.10. klo 17–18.30. Suojelusenkeli, kiiltokuvaenkeli, arkienkeli, arkienkeli. Oletko tavannut enkelin – tai ollut enkeli jollekulle toiselle? Liturgina Mikko Wirtanen, saarna Tiina Mononen. Tuomasorkesteria johtaa Timo Saarinen ja Tuomaskuoroa Elina Orjatsalo. Kolehtikohteena Desien aids-orvot koululaiset/Suomen Lähetysseura

Vauvabaana
Hämeenpuistossa
29.9. klo 10–12.
Säävaraus

MUALLA

Tuomasjatkat kaikelle kansalle ke 6.9. klo 17.30, Kalevan kirkko, sali 5. Kahvioletta käyttävissä klo 17 alkaen

ma 2.10. klo 17, Seurakuntien talo, Emmaus. Kahvia/teetä on tarjolla klo 16.30 alkaen

VANHA KIRKKO

KESKUSTORI

O40 804 8766

Avoin Vanha avoinna tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 13–15. Kirkko on auki kahvittelua ja jutustelua varten. Katulehti Roheen piste palvelee myyjä ja asiasta kiinnostuneita.

Vanhan kirkon messu perjantaisin klo 18–19.30. Rento ja avara messu viikonloppun aloittamiseen

Toivon Majatalo la 30.9. klo 17. Puhujavieraana on teologi ja kirjailija Hanna Kivisalo. Lisää s. B 11

YKSINASUVAT

TAMPEREENSINKUT.FI

Yksinasuvien kesän viimeinen sauna- ja ruoanlaittoilta Luhtaanrannan leirikeskuksessa ke 6.9. klo 17–21

Sinkkujen olo- ja saunailta Nekalan seurakuntatalon saunatilassa la 9.9. klo 17–21. Sauna lämpimää, pelailua, ja kahvittelua

Kammarin sinkkuilta pe 15.9. ja pe 29.9. klo 17–20 Mummon Kammarissa, Hämeenkatu 28. Kokoonnutaan yhteiseen pöytään. Tarjolla pientä iltapalaa. Mukana vapaaehtoiset ohjaajat

Syksyinen sauna- ja oloilta Hervannan kirkossa la 23.9. klo 17–21

Sinkkujen sauna- ja oloilta Tesoman kirkossa la 30.9. klo 17–21

Kävelyretket joka lauantai klo 14 Aleksanterin kirkon suihkulähteeltä. Paikalle saapuneet päättävät päivän kävelykohteen.

16.9. kävely Nekalan siirtolapuutarhan saunalle, ohjattu kävelyretki, omakustanteinen saunomismahdollisuus (5 €)
30.9. piispantalon avoimet ovet klo 13–16, Pyynikintie 9

Sinkkujen Katveen

siunaus -pyhiinvaellus

ti 26.9. klo 17.30. Lähtö Aleksanterin kirkon suihkulähteeltä. Kävely on pääosin hiljainen ja kesto noin 2 tuntia. Reitin pituus on 4,5 kilometriä ja reitin varrella on 11 pysähdystä. Klo 19.30 saavamme Pispalan kirkolle, missä tarjolla kahvit ja tunnin verran keskustelua sekä yhdessä nähdyn ja koetun purkamista. Reitti: pyhiinvaellustampere.fi/pyyniki_pispala

Konserttitarjotin

Pohdintoja, vauhtia ja vaarallisia tilanteita Toivon teemavuodessa

Voiko eri tavalla maailmaa katsovien välille rakentaa sillan? Tätä kysyy Toivon teemavuoden ohjelmaan rakentuva *Korinti*-musikaali. Yhteiskristillinen Musiikkiteatteri Valkia valmistautuu kotimaiseen kantaesitykseen marraskuun ensimmäisenä viikonloppuna Tampereen Puutarhakadulla.

Teos kuvaa varhaista seurakuntaa aikana, kun kristityt vasta hahmottivat paikkaansa ja kertoivat uutta radikaalia sanomaa kaikkia rakastavasta Jumalasta.

Teoksen on säveltänyt pitkän linjan kristitty musikiintekijä Johanna Särkkälä, käsikirjoittanut teologian maisteri **Sirkku Hoikkala** ja ohjannut seurakuntatyössä ja harrastajateatterikentällä kokenut Janne-Tapani Simola Saarenketo.

Näyttämöllä on ammattilaismuusikoiden viisihenkinen bändi, musikaalikuoro ja 13 hengen ensemble. Luvassa on suuria tunteita, pohdintoja, vaaranpaikkoja, tanssia ja tietenkin musiikkia.

– Teosta on haudutettu ja hiottu kolme vuotta ja nyt, Toivon teemavuonna 2023, on vihdoin aika nostaa purjeet ja seilata Korintiin, jossa seikkailu kutsuu, hehkuttaa Hoikkala.

Musiikkiteatteri Valkia on vuonna 2018 perustettu

Kuva: Elna Rautio / Studio Lonka

ryhmä, jossa näyttämötaide- ja musiikkialojen ammattilaiset, opiskelijat ja sitoutuneet harrastajat työskentelevät yhdessä. Teatteriryhmä toimii tällä hetkellä Tampereella, mutta esityksiä järjestetään ympäri Suomea.

Liput ja lisätiedot: musiikkiteatterivalkia.fi

Korintissa tavataan Uudesta Testamentista tuttu aviopari Akyla ja Prisca. He olivat teltan tekijöitä ja opettivat yhdessä myös Kirjoituksia. Millaista mahtoi olla kulkea sitä edelläkävijän roolia, jossa nainen toimi aktiivisena opettajana?

Kirkkomusiikin päivänä nautitaan toivevirsistä

Kamarikuoro Eternitas ja Kirkkomusiikanti-toiminnan soittajat kokoontuvat musisoimaan Virrestä viisi! -konserttiin sunnuntaina 17. syyskuuta kello 15 Messukylän kirkkoon.

– Konsertin ohjelma on koottu seurakuntalaisten esittämien toivevirsien ympärille ja on tarkoitus, että yleisökin pääsee laulamaan mukana, kertoo Eternitasin johtaja **Maiju Helin**.

Toivevirsistä mukaan valikoituivat muun muassa virret *Hyvyyden voiman ihmeellisen suojaan* ja *Mä silmät luon ylös taivaaseen*. Tilaisuudessa on luvassa niin kuorolaulua kuin perinteistä virren veisuaikin. Kirkkomusiikanttien monet instrumentit antavat oman värinsä virsiteemoille.

– Erityisen twistin tilaisuus saa siitä, että kon-

serttipäivänä vietetään valtakunnallista Kirkkomusiikin päivää. Päivän tarkoituksena on tehdä kirkkomusiikkia tutuksi ja musiikkitoimintaa näkyväksi sekä kutsua uusia harrastajia mukaan kirkkomusiikkitoimintaan.

Tänä vuonna Kirkkomusiikin päivän teemana on Virsi 971, *Maan korvessa kulkevi lapsosen tie*. Teemavirsi kuullaan ja lauletaan myös Messukylän kirkossa.

Helinin mukaan tuttu virsi herättää ihmisissä monenlaisia muistoja ja tunnelmia.

– Kuorolaiset ovat laulaneet tätä virttä jo pyhäkoulussa ja jopa esittäneet yksinlauluna alakoulun juhlissa. Nyt monet heistä laulavat sitä omille lapsenlapsilleen iltalauluna. Joku kuorolaisista kertoi

hyvästelleensä ystävänsä haudan äärellä tämän virren lohduttavin sävelin.

– Itselleni Maan korvessa tuo mieleen sen perinteisen *Suojelusenkeli*-maalauksen, jossa enkeli saattaa lapsia sillan yli. Mielikuva rauhoittaa, ja virren sävel herättää turvallisuuden tunteen edelleen, pohtii Helin.

Kamarikuoro Eternitas kuuluu Tampereen seurakuntien yhteistyökuoroihin. Sen juuret ulottuvat 1960-luvulle asti.

Sympaattista ja koskettavaa

Lietsun Gospelkirkon syyskausi avautuu Lielahden kirkossa perjantaina 8. syyskuuta kello 19 Juhani Tikkasen konsertilla.

Tikkanen on julkaissut kolme albumia, ja näiltä poimitut laulut, muun muassa *Vuosia, Mitä ois tietää* ja *Tässä on kaikki* ovat soineet tiuhaan tahtiin valtakunnallisissa radioissa.

Tikkasen vähäeleinen musiikki koskettaa sanoissaan ja sävelissä kaiken ikäisiä ihmisiä. Yli sadan keikan vuositahdilla kiertävä artisti esiintyy Lielahden illassa yhtyeensä kanssa. Kokoonpanossa soittavat muusikot Jere Valkonen, Joona Vallenius ja Johannes Erkkilä.

Ennen konserttia on mahdollista istahtaa kahvikupin äärelle Gospel Cafessa jo tuntia aiemmin. Konserttiin on vapaa pääsy. Ovelta voi lunastaa konserttiohjelman 10 eurolla. Tuotto ohjataan Harjun seurakunnan lähetystyölle.

Kuva: Lasse Sirpanen

Juhani Tikkasella on taito tarjota keikoiltaan yleisölle niin iloa ja naurua kuin lohtuakin.

Kuva: Martti Erkkilä

Konsertteja 6.9.–4.10.2023

Lounasmusiikkia

ke 6.9. klo 12 Aleksanterin kirkko
Riina Aarrevaara, piano

Edelläkävijänä 140 vuotta

ke 6.9. klo 19 Tuomiokirkko
Ylioppilaskunnan Lautajat,
johtaa Pasi Hyökki
Mieskuoro Euga, johtaa Visa Yrjölä
Liput: 32/16 € lippu.fi

Jakarandan konsertti

la 16.9. klo 18 Lielahden kirkko
Johtaa Pekka Nyman
Ohjelma 10 € lähetystyölle

Musiikkia Taivaan Täydeltä

– **Yhteisvastuu**jazz
to 21.9. klo 17.30 Viinikan kirkko
Revelation quartet: Ville Rauhala, Antti Mäkinen, Sami Sippola ja Ari Leinonen
Aluksi kahvitarjoilu ja haastattelut
Vapaa pääsy, kolehti Yhteisvastuulle

Kastemusiikki-konsertti

la 30.9. klo 15 Lielahden kirkko
Harjun Chorus -kuoro, johtaa Elina Peura

Länsituulen tuomaa

la 30.9. klo 18 Tuomiokirkko
Händel-kuoro,
johtaa Debra Gomez-Tapio
Liput: 27,50/22 € lippu.fi, ovelta 25/20 €

Täällä Pohjantähden alla

su 1.10. klo 18 Finlaysonin kirkko
Naiskuoro Katajaiset ja Mieskuoro Kelot,
johtaa Jussi Tamminen
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €

Lounasmusiikkia

ke 4.10. klo 12 Aleksanterin kirkko
Katja Mäkiö, mezzosopraano
Riikka Viljakainen, urut

Kuoro tavallisille miehille

Vastikään toimintansa aloittaneessa Toivossa ei tarvitse olla hyvä laulaja, selventää Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan kanttori **Eveliina Ylikoski**.

– Tavoite on tarjota mahdollisuuksia tavallisille miehille, jotka eivät ole laulaneet pitkään tai ollenkaan, rohkaista heitä äänen käyttöön ja oppia uusia taitoja, kuten nuotinlukua ja stemmalaulua.

Miesääni soi naisääniä voimakkaammin, ja aloittelevat kuorolaulajat saattavatkin arastella oman äänen käyttöä esimerkiksi sekakuorossa.

– Nyt on sellainen paikka, jossa voi kokeilla rohkeasti, Ylikoski kannustaa.

Toive kuoron perustamisesta tuli Kuoro- ja laulukoulu Akordista.

– Tuomiokirkkoseurakunnalta puuttui mieskuoro, ja oli kyselyjä ja tarvetta. Pitkällä tähtäimellä on myös huoli sekakuorojen tulevaisuudesta, Ylikoski huomauttaa.

Hänen mukaansa monella on laulamista se kokemus, että se olisi tosi vaikeaa. Väärin laulaminen pelottaa.

– Jokaisesta ei voi tulla Pavarottia, mutta kaikki voivat oppia: paljon on omasta tahdosta ja uskalluksesta kiinni.

– Toivoisin, että yksittäiset laulajat oppisivat luottamaan itseensä ja tulisi sellainen olo, että ”hei, minä pystyn tähän”. Ääniä on monenlaisia, ja mitä enemmän äänellään tekee erilaisia asioita, sitä nopeammin sen saa tottelemaan.

Kuoron nimeen vaikutti osaltaan kirkon juhlien teema.

– Kaikilla on toivoa oppia laulamaan. Kun vielä tiedän eläköityvän kirkkoherramme lempilausehduksen ”Toivoa on”, oli kuoron nimi selvä.

Haasteitakin tarvitaan

Muutaman vuoden yksinlaulua harrastanutta **Petteri Haapamäkeä** kiehtoo kuorolaulussa etenkin harmonia:

– Kuorolaulu on monipuolisempaa, ja siinä pääsee paremmin kappaleisiin ja musiikin tunnelmaan sisälle. Muut äänet rikastavat omaa laulamista.

Muissakin ryhmissä laulava **Kari Itkonen** kertoo pitävänsä porukassa laulamista. Kun hän vielä sai kuulla, että sivussa tulee opetusta, mutta ei juututa oppeihin, hän innostui ajatuksesta.

– Saa kokeilla itse, ja ohjaajalta tulee vinkkejä, mutta ei tarvitse suorittaa tai yrittää voimalla hampaat irvessä.

Laulamista kokeiltiin jo Toivon päivän yhteislaulutilaisuudessa kesäkuun alussa.

– Etukäteen harjoiteltiin kolmea kappaletta. Ne olivat sopivan haastavia, ja haastaviin kohtiin sai neuvoja, kiittelee Itkonen.

Mukaan ovat tervetulleita kaikki miesääniä laulavat henkilöt, eikä kenellekään järjestetä erillistä laulukoulu.

– Lähtötaso on matala, ja vaikeustasoa nostetaan sitä mukaa kuin kuorolaiset kehittyvät, Ylikoski lupaa.

Onnistutaan yhdessä

Akordissa opetus alkaa siitä, että tutustutaan omaan ääneen ja kehoon, jolla ääni tuotetaan.

– Aloittaessa voi olla vaikea löytää lähtöääniä, mutta toistojen kautta siitä tulee helpompaa.

Haapamäen tavoitteena on paitsi kehittyä paremmaksi laulajaksi myös pystyä seuraamaan laulamisen etenemistä, jolloin omasta kehitymisestä nauttii vielä enemmän.

– Se auttaa, kun kuuntelee, mitä naapuri laulaa, hän lisää.

Itkonen on huomannut kuorolaulun antavan iloa ja energiaa.

– Samalla huomaa oman äänen merkityksen siinä, että onnistutaan yhdessä. Aika nopeasti tulee oivalluksia, kun rohkaistuu.

Kuva: Ranni Marjamäki

Petteri Haapamäki ja Eveliina Ylikoski näyttävät esimerkkiä siitä, että äänet pitää päästää rohkeasti esille.

Toivossa lauletaan kaikenlaista musiikkia. Kuoronjohtaja päättää lopulta ohjelmiston, mutta Ylikoski lupaa kuunnella mielipiteitä. Joka tapauksessa valikoima on monipuolinen: veteraanimusiikista iskelmään ja virsistä klassiseen.

– Alkumetreillä täytyy pitää korvat auki ja kuulostella, mitä on kuorolaisten mielestä kiva laulaa.

Haapamäen mielestä on hyvä, että kokeillaan, sillä siitä kautta saa tuntumaa monenlaisiin tyylihin. Samalla kasvaa musiikillinen sivistys.

– Voisi olla vähän yllätyksellisiäkin valintoja, koska haluan laajentaa omaa musiikkikäsitystäni. Haasteita pitää tietysti olla, mutta on hyvä, ettei ole liian vaikeaa

Terveysteko

Ylikoski haluaa avartaa myös kirkollisen toiminnan portteja.

– Oma viestini on: tää ei oo niin vakavaa.

Kanttorin mielestä laulaminen ja ihmisäänen harjoittaminen on terveysteko. Laulaminen vaikuttaa vagushermon kautta hermostoon, joka muun muassa rentouttaa ja purkaa stressiä.

– Keholla luodaan ilmavirralle ja äänelle oikeat reitit soida. Aina kun kuoroharjoitukset päättyvät, on tosi energinen olo. Pitkä työpäivä tuntuu vähemmän pitkältä.

Eveliina Ylikoski pyrkii keskustelemaan, kuuntelemaan ja toisia kunnioittavaan tapaan johtaa kuoroa.

– Jokaisen persoonallisuus saa näkyä. Haluan, että jokainen saa olla paikalla omana itsenään.

Myös Itkonen kannustaa mukaan:

– Kaikkien äänet ovat tervetulleita. Jos se ei tunnu omalta, voi jättäytyä pois. Tämä ei myöskään edellytä olemaan mukana joka kerralla, vaan voi osallistua oman aikataulun mukaan.

Laulujen stemmat äänitetään ja jaetaan kotiharjoittelua varten.

Mieskuorossa saattaa olla omanlaistaan hurttia huumoria. Ylipäätään kuorot ovat yhteisöjä, jotka voivat kiinnittää jäsenensä vuosikymmeniksi.

– On hieno seurata, miten kuoro muuttuu, Haapamäki hymyilee.

Yhtenäistä asua ei ole. Ylikoski lupaa, että harjoitukset jatkuvat niin kauan kuin kuorossa riittää väkeä. ♦

Asta Kettunen

Kuva: Aarne Ormio

Luonnon ja kulttuurin päivä 24. syyskuuta tarjoaa monipuolista toimintaa sekä mahdollisuuden virkistykseen ja hiljentymiseen. Luvassa on myös tietoa Kaukajärven ja Pitkäjärven luonnon ja vesistön merkityksestä.

Luonnon ja kulttuurin päivä Kaukajärven ja Pitkäjärven maisemissa

Luonnon ja kulttuurin päivää vietetään sunnuntaina 24. syyskuuta Kaukajärven ja Pitkäjärven lähiympäristössä.

Tapahtuman tarkoituksena on tutustuttaa vierailijat Kaukajärven ja Pitkäjärven alueen ainutlaatuisen lähiluontoon ja tuoda näkyväksi alueen metsien ja rantojen sekä puhtaan veden merkitys luonnolle ja ihmisille.

Ohjelmassa on muun muassa musiikkia, työpajoja, pelejä ja liikuntaa, vaelus, taidenäyttelyitä, opastettu luontoretki, paneelikeskustelu sekä luento alueen luonnon ja vesistön merkityksestä.

Lähtöpaikkoina työpajoille sekä esi-

tysten pääareenana ja ohjatun ohjelman lähtöpisteinä toimivat Kaukajärvellä Haiharan kahvikamari ja Pitkäjärven ympäristössä Kisapirtti, Ilkon asukasyhdistyksen sauna sekä Ilkon kurssikeskuksen pihaipiiri.

Mukana tapahtumaa järjestämässä on useita lähialueen yhdistyksiä, Tampereen seurakunnat, Ekokumppanit, Kaukajärven ja Annalan kaupunginosaohjelma sekä yksityisiä toimijoita.

– Aivan huikea joukko innostuneita osallistujia on ilmoittautunut mukaan mahdollistamaan Luonnon ja Kulttuurin päivää. Kaikkia toimijoita yhdistää ha-

lu tehdä yhdessä töitä Kaukajärven ja Pitkäjärven seudun luontoarvojen sekä virkistyskäytön edistämiseksi, kertoo **Inkeri Lilja** Pelastakaa Pitkäjärvi -ryhmästä.

Luonto kumppanina -luontopyhiinvaellus Ilkosta Kisapirtille järjestetään 24. syyskuuta kello 13–15.

– Havainnoimme aistivoimaisesti luontoa osittain hiljaisesti vaeltaen, osittain keskustellen näkemästämme, kertoo pyhiinvaelluksen ohjaaja, Tampereen seurakuntien hengellisen ohjauksen pastori **Jussi Holopainen**.

Vaelluksella laskeudutaan Pitkäjärven rantaan ja nouseaan järven itäpäästä pol-

kua ylös metsään. Reitillä tutustutaan Turvelampeen ennen Kisapirtille saapumista. Mukaan kannattaa ottaa sään mukainen varustus, vesipullo ja pikku evästä.

Luonnon ja kulttuurin päivä 24.9. klo 12–20 Kaukajärven ja Pitkäjärven ympäristössä. Lisätietoja ohjelmasta: facebook.com/pelastetaan.pitkajarvi/events

Lähtö pyhiinvaellukselle Ilkon kurssikeskuksen pääovelta kello 15, Ilkontie 8, Kangasala. Ilmoittautumisen pyhiinvaellukselle tekstiviestitse, p. 040 804 8105

Seniorifoorumi – keskustelua ja kohtaamisia

Seniorifoorumi kokoaa eri-ikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä viettämään aikaa yhdessä ja tutustumaan toisiinsa. Toiminta alkaa jälleen 14. syyskuuta.

– Seniorifoorumiin ovat kaikki tervetulleita tapaamaan ihmisiä, keskustelemaan ja kuuntelemaan alustuksia sekä viettämään mukava hetki arjen keskellä, kutsuu vapaaehtoistyöntekijä **Reino Hildén**, joka vastaa Seniorifoorumin ohjelmasta yhdessä muiden vapaaehtoisten ja Tuomiokirkkoseurakunnan pastorin Jukka Kuusiston kanssa.

Hildénin mukaan kävijöiden antama palautte on ollut myönteistä.

– Osallistujat ovat kokeneet tällaiset yhteiset hetket ja alustukset hyvinä yhdessäolon muotoina erityisesti korona-ajan jälkeen.

– Tänä syksynä meillä on tarkoitus jäädä vielä juttelemaan ja viettää aikaa yhdessä kaikessa rauhassa ohjelmaosuuden jälkeen.

Seniorifoorumi tarjoaa myös mahdollisuuden vapaaehtoistoimintaan; toiminnan suunnitteluun, kahvinkeittoon, leipomiseen ja jopa esiintymiseen.

– Otamme avosylin vastaan jokaisen tulijan.

Vierailijoita pyritään saamaan mukaan osanottajien toiveiden pohjalta.

– Alustukset, ihmisten kohtaaminen sekä mukava ja rento ilmapiiri sekä vapaaehtoisten yhteistoiminta on tuonut tähän elämäntilanteeseen mukavaa ja tärkeää, jopa voimaannuttavaa toimintaa, kertoo eläkkeellä oleva Hildén.

Kirsi Airikka

Seniorifoorumi – uskosta ja elämästä torstaisin Aleksanterin kirkossa tai Kryptassa. Maksullinen kahvi kello 12. Ohjelma kello 13. Alustus, yhteislaulua, keskustelua, päivän sana ja rukous.

- to 14.9. Sovinnon sillalla. Maija Nyman ja Hannu Nyman Kansan Raamattuseurasta puhuvat ihmisen arjen kokemuksista ja ihmissuhteista elämänkaaren vaiheissa.
- to 12.10. Kotijumpalla kunnossa. Fysioterapeutti, perhehoitaja Riitta Paajanen
- to 9.11. Terveyttä ja iloa musiikista. Kanttori Eveliina Ylikoski ja kokemusasiiantuntija Kati Parkko
- to 14.12. Kaiken kansan joulujuhla kello 13–15 Kalevan kirkossa

Kuva: Nymänen arkisto

Rovasti Hannu Nyman ja kirjailija Maija Nyman Kansan Raamattuseurasta ovat puhujavieraina 14. syyskuuta Seniorifoorumissa. Pariskunta on tehnyt avioparityötä vuodesta 1987.

Aamurukouspiiri on kohtaamisten paikka

Kalevan Aamurukouspiirisä on kuunneltu Raamatun sanaa, rukoiltu yhdessä ja jaettu arjen asioita jo 35 vuotta.

– Tämä on hyvä aamun avaus. On aina viikon kohokohta, että rukoillaan yhdessä, voi tavata toisia ihmisiä ja jakaa heidän kanssaan viikon asioita, kertoo **Teija Hirvonen**, joka on ollut mukana Aamurukouspiirissä alusta lähtien.

Helka Korpelan mukaan moni piiriläisistä elää yksin, ja varsinkin heille piiri on antanut tutun ja turvallisen yhteisön.

– Piiri antaa rauhallisen hetken, ja yhdessä on myös hieno laulaa. Päätösvirtenä lauletaan aina Virsi 548, *Tule kanssani Herra Jeesus*, kertoo Korpela, joka on ollut mukana parikymmentä vuotta. Hän myös huolehtii siitä, että piiriläiset pääsevät kahvittelemaan hartaushetken jälkeen.

Raimo Nieminen nauttii siitä, että Aamurukouspiiri tuo pienen taun elämän rutiineihin.

– Täällä voi irrottautua normaalista viikko-ohjelmasta. Piirillä on vahva paikka tässä kirkonmäellä, tuskin se muuten olisi jatkunut näin pitkään, vakuuttaa Nieminen, joka hänkin on ollut mukana alusta lähtien.

Aamurukouspiiri sai alkunsa vuonna 1988, kun Sanasta elämä -ryhmäläiset halusivat jatkaa kokoontumista.

– Aluksi kokoonnuttii ravintola Manchesterissa Tammelan puistokadulla jo puoli kahdeksalta aamulla, muistelee Hirvonen.

Muutamia vuosia myöhemmin piiri siirtyi Kalevan kirkolle. Nykyisin se kokoontuu yläkerran kappelissa.

Aamu on erityinen

Kolmikun mukaan rukoushetken tunnelma on erityinen: pieni kappeli on intiimi, ja ikkunasta avautuva maisema pu-

huttelee aamun sarastaessa. Vuodenaikeiden vaihtelun huomaa puista ja valon määrästä.

– Papit tulevat mielellään pitämään hartautta, jos heillä ei ole päällekkäisiä työtehtäviä. Jos kukaan heistä ei jouda, joku piiriläisistä pitää alustuksen, kertoo Hirvonen, jonka vastuulla on etsiä puhuja seurakuntien työntekijöiden joukosta.

Kantoreitakin käy silloin tällöin, ja säästyksestä huolehtii usein myös vapaaehtoinen Eeva Nieminen. Piiriläisten yhteyshenkilö on Kalevan lähikirkon diakoni Anne Joronen.

Piiri saa runsaasti esirukouspyyntöjä. Niitä tuovat piiriläiset ystäviltään ja tutuiltaan, tai niitä tulee seurakunnalta.

– Suntio saattaa tuoda joskus viestiä, että joku oli soittanut, ja pyytänyt esirukousta. Ihmisillä on monenlaista asiaa ja huolta, mutta myös kiitosaiheita, kertoo Korpela.

Niemisen mukaan rukouksilla on suuri merkitys.

– Myös ihmisten kohtaamisissa kirkolla tapahtuu paljon tärkeää vuorovaihtusta, ja monet ovat sanoneetkin, että tämä on käytännön teologiaa. Lisäksi Aamurukouspiiri on yhteiskristillinen, sillä mukana on väkeä myös vapaisista suunnista.

– Hartaushetken jälkeen keskustelu jatkuu kahvipöydässä. Voidaan puhua päivän aiheesta, ajankohtaisista asiois-

ta tai siitä, mikä huolestuttaa, kuvailee Korpela.

Hirvosen mukaan Aamurukouspiiri on hyvä tietokanava.

– Täällä kuulee, mitä kaikkea seurakunnassa tapahtuu. Jotkut ovat menneet mukaan muuhunkin seurakuntien toimintaan piirin ansiosta.

– Kalevan kirkon ala-aulasta on tullut kaikenikäisten viihtyisiä kokoontumispaikka. Seurakunnan työntekijöitäkin siellä tapaa, lisää Korpela.

Kirsi Airikka

Aamurukouspiiri parillisen viikon keskiviikkoisin kello 9, alkaen 20.9. Kalevan kirkon kappelissa

Raimo Nieminen (vas.), Teija Hirvonen ja Helka Korpela kutsuvat ihmisiä Aamurukouspiiriin, joka kokoontuu Kalevan kirkon kappelissa.

Kuva: Kirsi Airikka

Suosittu blogisti puhujavieraana Toivon Majatalossa

Tampereen seurakunnissa on meneillään Toivon vuosi, jossa toivoa etsitään, löydetään ja tehdään yhdessä.

Toivon vuotta vietetään Toivon Majatalossa lauantaina 30. syyskuuta Vanhassa kirkossa. Tilaisuuteen on kutsuttu puhujavieraaksi teologi, opettaja ja kirjailija Hanna Kivisalo. Hän on tunnettu blogistaan *Sekunnit ja tunnit* sekä useista kirjoistaan.

Kivisalo on palkittu Kirkon viestintäpalkinnolla. Hänen kolmas ja tuorein kirjansa *Huokaus on Jumalan nimi* on ilmestynyt syyskuussa.

Toivon teemasta Hanna Kivisaloa haastattelee Tuomiokirkkoseurakunnan diakonissa Kaisu-Leena Taulu. Musiikkia iltaan tuo Eino Matsi.

Joukko Tuomiokirkkoseurakunnan nuoria pitää kirkossa kahviota, jolla he keräävät rahaa lähetystyöhön ja omaan nimikkokohteeseensa Kambodžaan. Hankkeella pyritään luomaan rannikkoalueiden yhteisöille ilmastokestäviä elinkeinoja. Yhteistyötä tehdään Suomen Lähetysseuran kanssa.

Tilaisuuden järjestävät Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyö, nuorisotyö ja Vanha kirkko.

Toivon Majatalo lauantaina 30.9. kello 17 Vanhassa kirkossa

Kuva: Taina Renkola

Kirjailija, blogisti Hanna Kivisalo vieraillee 30. syyskuuta Toivon majatalossa Vanhassa kirkossa. Hänen Sekunnit ja tunnit -bloginsa ovat valloittaneet kymmenet tuhannet lukijat ympäri Suomen.

Terapiaa pyhiinvaelluksen ja kirjoittamisen avulla

Pispalassa aloittaa syksyllä terapiaryhmä, jonka teemoina ovat pyhiinvaellus ja kirjallisuus. Teemoja käsitellään kirjallisuusterapiaohjauksen keinoin.

Kirjallisuusterapiassa keskustelun ja kirjoittamisen pohjana käytetään kirjoja, lehtiä, äänitteitä, valokuvia ja videoita.

– Kirjallisuusterapia ja luova kirjoittaminen ovat eri asioita. Kirjallisuusterapiaohjauksissa ohjaaja ei arvioi tekstejä millään tavalla. Jokainen osallistuja kirjoittaa sillä tavalla kuin itse siinä hetkessä parhaaksi näkee, kertoo ryhmän ohjaaja, sosiaalityöntekijä **Marjo Niittumäki**.

Kirjoittaa voi erilliselle paperille, vihkoon, matkapuhelimeen tai tietokoneelle.

Pyhiinvaelluksen ja kirjallisuuden terapiaryhmä 10.10.–14.11. Pispalan kirkossa, Pispalan valtatie 16

- 10.10. Ihmettely
- 17.10. Kohtuullisuus ja oikeudenmukaisuus
- 24.10. Pelko ja ahdistus
- 31.10. Suru ja myötätunto
- 7.11. Ihmisen paikka ja tehtävä luonnossa
- 14.11. Kiitollisuus

Ilmoittautumiset 30.9. mennessä:

Tarja Leskinen, p. 040 804 8151, tarja.leskinen@evl.fi

Tiedustelut: Marjo Niittumäki, marjo.niittumaki@gmail.com

TUKEA & APUA

- Ajantasaiset tiedot verkossa: tampereenseurakunnat.fi/tukeajaapua
- Mummon Kammarin avunvälitys 03 219 0711 arkisin ma–to kello 9–11, mummonkammari.fi/avuntarvitsijat
- Pappien puhelinpäivystys arkisin ma–pe klo 13–15 numerossa 040 804 8005
- Oman seurakunnan työntekijä tukee elämän eri tilanteissa. Apua saadaksesi ei tarvitse olla seurakunnan jäsen.

DIAKONIAN VASTAANOTOT

Diakoniatyöntekijät ovat tavoitettavissa puhelimitse tai sähköpostitse. Yhteystiedot löytyvät verkkosivuilta.

ETELÄINEN SEURAKUNTA

tampereenseurakunnat.fi/etelainendiakonia
Diakonian neuvontapuhelin vastaa arkisin ma–ke klo 10–12 numerosta 040 804 8414.
Tapaamiset ajanvarauksella

Lahjoitustili: OP FI 5157300810007241
Viestikenttään 375000.1982410000

HARJUN SEURAKUNTA

tampereenseurakunnat.fi/harjudiakonia
Diakonian neuvontapuhelin vastaa arkisin ma–ke klo 10–12 numerosta 050 466 0699.
Tapaamiset ajanvarauksella

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA mediakonia.fi

Diakonian neuvontapuhelin vastaa arkisin ma–to klo 9–12 numerosta 040 804 8625 (ei voi lähettää viestejä).
Tapaamiset ajanvarauksella

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

tampereenseurakunnat.fi/tuomiokirkkodiakonia
Diakonian neuvontapuhelin vastaa arkisin ma–ke klo 10–12 numerosta 040 804 9999.
Tapaamiset ajanvarauksella

Lahjoitustilit: OP FI5157300810007241
Nordea: FI8624593800002061
Viestikenttään: 375000.1042410012

TAMMERFORS SVENSKA FÖRSAMLING

Hjälp och stöd till dig på svenska.
Ta kontakt med diakon Kristina Strand-Ketonen, 050 527 2290, kristina.strand-ketonen@evl.fi. Om du vill träffas, kan vi komma överens om tid och plats.

KESKUSTELUAPUA

Keskusteluapua perheille, joita vammaisuus koskettaa

- Maarit Räikkä, erityisnuorisotyönohjaaja 040 804 8115, maarit.raikka@evl.fi
- Sirpa Toivo, erityisdiakoniatyöntekijä 050 561 1028, sirpa.toivo@evl.fi
- Minna Sormunen, erityisdiakoniatyöntekijä 040 804 8106, minna.sormunen@evl.fi
- Pirjo Tuiskunen, pastori 050 505 9073, pirjo.tuiskunen@evl.fi
- **Avoin Vanha** Vanhassa kirkossa Keskustorilla syyskuussa ti, ke ja pe klo 13–15. Kirkko on auki kahvittelua ja jutustelua varten.
- **Henkilökohtaista rippiä varten** voit ottaa yhteyttä seurakuntasi pappiin tai päivystävään pappiin.

- **Pappi tai diakoni** on tavattavissa torstaisin klo 16–18 Aleksanterin kirkossa.
- **Palveleva puhelin** 040 022 1180 joka ilta klo 18–24. Palveleva chat avoinna maanantaista perjantaihin klo 16–20: evl.fi/kirkonkeskusteluapu
- **Kyrkans samtalstjänst.** Telefonjouren har öppet varje kväll klockan 20–23, 040 022 1190. Chatten är öppen måndag till torsdag klockan 19–21 på adressen samtalstjanst.fi
- **MIELI ry:n kriisipuhelin** 09 2525 0111 - keskusteluapua kriisiin. Puhelinpäivystys 24/7 joka päivä. Soittaa voi nimettömästi ja luottamuksellisesti.
- **Oppilaitospapit ja oppilaitosdiakoni** ovat opiskelijoiden ja henkilökunnan tukena toisen asteen ammatillisissa oppilaitoksissa, TAMKissa ja Tampereen yliopistossa. Lisää: tampereenseurakunnat.fi/opiskelijat
- **Perheneuvonnan asiakkaaksi** voi tulla yksin tai kumppanin kanssa. Yhteydenotot arkisin klo 9–11, 040 804 8100, perheneuvonta.tampere@evl.fi
- **Sairaalapapit** tukevat potilaita, läheisiä ja hoitohenkilökuntaa. Sairaalapapin tavoittaa joko sairaalan henkilökunnan kautta tai ottamalla suoraan yhteyttä sairaalapappiin ma–su klo 8–22 tampereenseurakunnat.fi/sairaalapappi
- **Sekasin-chat:** keskustelualusta 12–29-vuotiaille. Chat on auki vuoden jokaisena päivänä, maanantaista perjantaihin klo 9–24 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 15–24. Sekasin-chat luo toivoa ja auttaa ratkomaan mieltä painavia ongelmia sekasin247.fi
- **Surun aikana** yhteyttä voi ottaa pappiin tai muuhun seurakunnan työntekijään. Seurakunnissa järjestetään myös sururyhmiä läheisensä menettäneille. Tietoa ryhmistä saa seurakuntien työntekijöiltä, tämän lehden sivulta B 7 ja osoitteesta: tampereenseurakunnat.fi/surussa
- **Tukinet.net** Suomen Mielenterveys ry:n Tukinetissä on verkkopalveluja, joiden tarkoituksena on auttaminen, tuen tarjoaminen ja kokemusten jakaminen
- Muutamilla isoilla työpaikoilla on nimetyt **työpaikkapapit ja työpaikkadiakoni**, joiden kanssa keskustelu on luottamuksellista. Lisätietoja: tampereenseurakunnat.fi/tyopaikkapappi
- TampereMission **Aamukorva** 03 213 3533 (joka aamu klo 6–9). Kuunteleva ja keskusteluapua tarjoava palvelu, erityisesti ikääntyneille
- **Kertaluontoista Walk in -terapiaa** on tarjolla Keskustorin Vanhassa kirkossa maanantaisin klo 13–17 ja Hervannan yhteisökeskuksessa L8, Lindforsinkatu 8, keskiviikkoisin klo 12–15. Lisätietoja: walkin.fi
- **Tarvitsetko keskusteluapua päihteistä toimimiseen tai päihteiden käyttäjän läheisenä elämiseen?** Ota yhteyttä päihdetyöntekijä Antti Mäkiseen, 040 626 2130

MUMMON KAMMARI

Mummon Kammarin avunvälitys
ma–to klo 9–11, 03 219 0711 tai mummonkammari.fi/avuntarvitsijat

Sururyhmästä saa vertaistukea. Alkavat ryhmät sivulla B 7

- Mummon Kammarin keikkavapaaehtoiset tulevat avuksi asiointi- ja kauppareissuille sekä lääkärikäynneille. Kaverin voi saada myös ulkoiluun.
- Talkkari Pikkaraiset auttavat mielellään kodin pienissä töissä: lamppujen vaihto, palovarointimien asennus, pienet pihatyöt ja taulujen kiinnitys ovat tavallisimpia tehtäviä, joihin voi pyytää apua. Palvelu on tarkoitettu yli 65-vuotiaille tamperelaisille kodeissa ja palvelutaloissa asuville.

YHTEISÖRUOKAILUT

ETELÄINEN SEURAKUNTA

- Hervannan kirkko, Lindforsinkatu 7. Kantapöytä ti–to klo 11–13, 3 €
- Nekalan seurakuntatalo, ravintola Kiertö ti–to klo 12–14, 3/6 €

HARJUN SEURAKUNTA

- Tesoman kirkko, ruokailu ti klo 11–12.30, 2 €
- Tesoman kirkko, aamupala ke klo 9–10.30, 1 €
- Pispalan kirkko, ruokailu ti klo 11–12.30, 2 €
- Lielahden kirkko, ruokailu ke klo 11–12.30, 2 €
- Alle 13-vuotiaat lapset maksutta ruokailuihin.
- Yhteinen keittiö, Tesoman kirkko, torstaisin: 7.9., 21.9., 5.10., 19.10., 2.11., 16.11. ja 7.12. Lisätiedot Riitta Mäkelä, 040 578 4520

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

- Linnainmaan seurakuntakeskus, Korpikodinkatu 2, Ruokatunti ke klo 12–13, 2 €
- Kauksun Kulman Perjantaikahvit, Keskisenkatu 5, klo 10–12, ilmainen aamupala

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Diakoniaruokailu to klo 11–12.30 Kalevan kirkolla. Ruokailut jatkuvat torstaisin 14.9. alkaen.

LAHJOITA RUOKA-APUUN

Tampereen ev.lut. seurakunnat kerää varoja elintarvikkeiden ja hygieniatuotteiden hankkimiseksi voidakseen avustaa taloudelliseen ahdinkoon joutuneita tamperelaisia. Apu koordinoidaan perille Ruokapankin kautta. Lisätietoja: ruokapankkitampere.fi

MONIKULTTUURINEN TYÖ

MULTICULTURAL WORK, MARHABAN-KESKUS
Kansainvälinen olohuone, jossa voi tavata muita ihmisiä ja innostua monista asioista.
Kalevan kirkko, sali 5, Liisanpuisto 1

Meeting place and living room for people from different cultures.
Avoinna ti–to klo 13–16.

More information:
maria.haapavaara@evl.fi, 040 804 8785
FB: Marhaban-Tampere